

**DRŽAVNO NATJECANJE IZ
OSNOVA INFORMATIKE
ŠKOLSKA GODINA 2008./2009.**

DUBROVNIK

25. OŽUJKA 2009. 9:00
vrijeme pisanja 90 minuta

Uputa učeniku:

Zadatke otvorи nakon što to nastavnik odobri!

Zadnje dvije stranice testa možeš koristiti kao pomoćni papir pri rješavanju zadataka. Ukoliko ti to nije dovoljno nastavnik će ti dati dodatni papir. Na kraju pisanja sve papiре trebaš predati nastavniku.

Test se sastoji od 30 pitanja. Broj bodova za pojedino pitanje naveden je u stupcu mogući bodovi. Ukupan broj bodova je 50.

Odgovore na pitanja trebaš upisati u za to određena mjesta. Odgovore zapisuješ kemijskom olovkom. Odgovori napisani grafitnom olovkom neće se priznati.

Povjerenstvo će priznati samo točan i neispravljan (nekorigiran) odgovor.

Za vrijeme pisanja smiješ koristiti samo pribor za pisanje. Piši čitljivo!

Upotreba kalkulatora ili mobitela nije dozvoljena.

Sretno!

Ime i prezime	
Mentor	
Škola	
Program	
Razred	

Test ispravio: _____

Test ispravio: _____

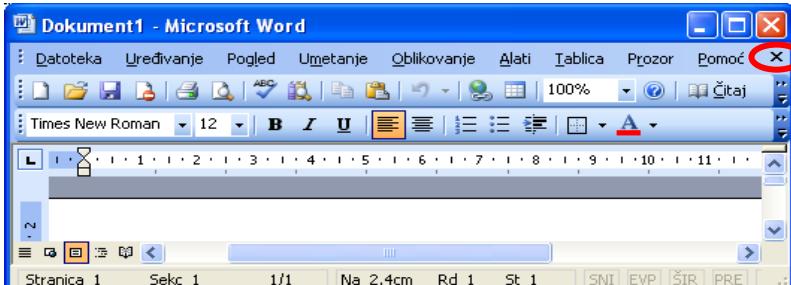
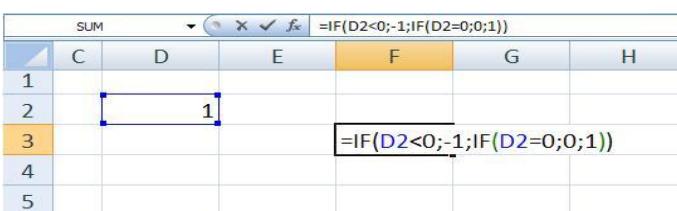
Ukupan broj bodova: _____

U sljedećim pitanjima na odgovore odgovaraš upisivanjem slova koje se nalazi ispred točnog odgovora, na za to predviđenu crtu.

red. broj	Pitanje:	bodovi	
		mogući	ostvareni
1.	<p>U dijaloškom okviru za podešavanje programske trake (Taskbar-a) između ostalog možemo:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) obrisati popis nedavno korištenih datoteka b) prikazati istovremeno sve pokrenute programe c) prikazati traku za brzo pokretanje d) prikazati popis ikona na radnoj površini 	1	
	Odgovor: _____ C _____		
2.	<p>Formatiranjem diska brišemo:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) sve osim read-only datoteka b) nepovratno sav sadržaj diska c) sve označeno na disku d) brišemo samo datoteke 	1	
	Odgovor: _____ B _____		
3.	<p>Što se ne događa u operacijskom sustavu kad se pokrene hibernacija (Hibernation)?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Spremanje konfiguracije radne površine b) Isključivanje zaslona i diska c) Spremanje podataka u međuspremnik (Clipboard) d) Spremanje stanja sustava na tvrdi disk 	1	
	Odgovor: _____ C _____		
4.	<p>Što je od navedenog i usluga i protokol interneta?</p> <ul style="list-style-type: none"> a) HTTP (HyperText Transfer Protocol) b) SMTP (Simple Mail Transfer Protocol) c) TCP/IP (Transmission Control Protocol/Internet Protocol) d) WAP (Wireless Application Protocol) 	1	
	Odgovor: _____ D _____		

5.	<p>Realni brojevi u računalu najčešće se pohranjuju prema IEEE standardu jednostrukе preciznosti. Kako se zovu osnovni dijelovi IEEE standarda i koliko bitova koristi računalo za svaki pojedini dio?</p> <p>a) predznak (1b), eksponent (8b) i mantisa (23b) b) predznak (1b), karakteristika(7b) i mantisa (24b) c) predznak (1b), karakteristika(11) i mantisa (52b) d) predznak (1b), karakteristika(8b) i mantisa (23b)</p>	1	
6.	<p>Odgovor: _____ D _____</p>		
	<p>Najmanja jedinica zapisa na tvrdom disku je:</p> <p>a) sektor b) staza c) cilindar d) kapacitet</p>	1	
7.	<p>Odgovor: _____ A _____</p>		
	<p>Fotoelektrostatički bubanj središnji je dio:</p>	1	
	<p>a) skenera b) laserskog pisača c) tintnog pisača d) CRT monitora</p>		
	<p>Odgovor: _____ B _____</p>		

U sljedećim pitanjima na odgovore odgovaraš upisivanjem točnog odgovora na za to predvidenu crtlu.

8.	<p>Na ekranskom isječku tekstuallnog editora programskog alata Word zaokruži dio za zatvaranje dokumenta, a da pri tome ne zatvorimo aplikaciju kojom je dokument bio otvoren.</p> 	1	
9.	<p>Što se dogodi kad označimo proizvoljni tekst, kliknemo jednom na ikonu pa označimo novi tekst.</p>	1	
	<p>Odgovor: <u>pronosi se oblikovanje na novi tekst</u></p>		
10.	<p>U programu za proračunske tablice stvoren je prikazani dio tablice.</p> <ol style="list-style-type: none"> Koja će vrijednost pisati u ćeliji F3 nakon izvođenja funkcije? Koja je matematička funkcija definirana za ćeliju F3 u ovisnosti o ćeliji D2? 	1 + 1	
	<p>Odgovor:</p> <p>1. 1 2. $f(x) = \begin{cases} -1; & x < 0 \\ 0; & x = 0 \\ 1; & x > 0 \end{cases}$ ili $f(D2) = \begin{cases} -1; & D2 < 0 \\ 0; & D2 = 0 \\ 1; & D2 > 0 \end{cases}$</p> <p>Postupak: Ako je $D2 < 0$ tada je vrijednost -1, u protivnom (ako je vrijednost $false$) nalazi se nova if petlja koja, ako je $D2 = 0$ tada je 0, a u protivnom je vrijednost 1. U drugoj if petlji je vrijednost $false$ ako je $D2 > 0$ (suprotno od $D2 \leq 0$).</p>		

	<p>Rezultat izvršavanja formule u ćeliji G11 je:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>E</th><th>F</th><th>G</th><th>H</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>4</td><td></td><td>Ime</td><td>Uplaćeno</td><td></td></tr> <tr> <td>5</td><td></td><td>Darko</td><td>100 kn</td><td></td></tr> <tr> <td>6</td><td></td><td>Dora</td><td>50 €</td><td></td></tr> <tr> <td>7</td><td></td><td>Janko</td><td>ništa</td><td></td></tr> <tr> <td>8</td><td></td><td>Marko</td><td>100 kn</td><td></td></tr> <tr> <td>9</td><td></td><td>Marija</td><td>ništa</td><td></td></tr> <tr> <td>10</td><td></td><td>Slavko</td><td>85,50</td><td></td></tr> <tr> <td>11</td><td></td><td></td><td>=COUNT(G5:G10)</td><td></td></tr> <tr> <td>12</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>		E	F	G	H	4		Ime	Uplaćeno		5		Darko	100 kn		6		Dora	50 €		7		Janko	ništa		8		Marko	100 kn		9		Marija	ništa		10		Slavko	85,50		11			=COUNT(G5:G10)		12						
	E	F	G	H																																																	
4		Ime	Uplaćeno																																																		
5		Darko	100 kn																																																		
6		Dora	50 €																																																		
7		Janko	ništa																																																		
8		Marko	100 kn																																																		
9		Marija	ništa																																																		
10		Slavko	85,50																																																		
11			=COUNT(G5:G10)																																																		
12																																																					
11.	Odgovor: <u>4</u>	Postupak: Funkcija Count prebraja brojčane vrijednosti na intervalu G5:G10. U danom intervalu nalaze se 4 brojčane vrijednosti jer je i valutna vrijednost brojčana.	1																																																		
12.	Pronađi $x_{(2)}$ u jednadžbi $\frac{1_{(2)}}{12_{(5)}} + 11_{(3)}x_{(2)} = 100_{(3)} - 1_{(2)} + \frac{1D_{(16)}}{21_{(3)}}$	Odgovor: <u>11₍₂₎</u> ili <u>11(2)</u> ili <u>11</u>	2																																																		
	Postupak: Pretvaranjem brojeva u dekadski sustav dobivamo $\frac{1}{7} + 4x_{10} = 9 - 1 + \frac{29}{7}$, što nam daje $x_{10}=3$. Onda je $x_2=11_2$.																																																				

	Odredi bazu x tako da vrijedi jednakost: $11_{(x)}^{11_{(3)}} = 1000_{(16)}$	2	
13.	<p>Odgovor: <u>7</u></p> <p>Postupak: Zamijenimo $A = 11(x)$ i zapišimo sve u dekadskoj bazi: $A^4 = 16^3$ ili $A^4 = (2^3)^4$ S obzirom da se radi o eksponencijalnoj funkciji slijedi da je $A=8$ Preostaje nam saznati koja mora biti baza x da bi vrijedilo $11_{(x)} = 8_{(10)}$ $1 + x*1 = 8 \rightarrow x = 7$</p>		
14.	<p>Pronađi najmanji prirodan broj kojemu je u zapisu u bazi 7 zbroj znamenaka $13_{(7)}$ te taj broj zapiši u bazi 10.</p> <p>Odgovor: <u>34_{10} ili $34(10)$ ili 34</u></p> <p>Postupak: Očito ne postoji niti jedan takav jednoznamenkasti broj, a kako postoji više dvoznamenkastih, jedan od njih bit će najmanji. Taj najmanji bit će upravo onaj s najmanjom prvom znamenkom. Budući da je $13_7 - 6_7 = 4_7$, traženi broj je 46_7. Pretvaranjem u bazu 10 dobivamo da je točno rješenje 34.</p>	1+1	

	<p>Ako slova tretiramo kao vrijednosti njihovih standardnih ASCII kodova, izračunaj vrijednost izraza</p> $R = A - C + D - F + H - J + K - M$ <p>u dekadskom brojevnom sustavu i prikaži ga kao dvojni komplement binarnog broja u 8 bitnom registru (R predstavlja broj, a ne ASCII kod).</p>	1+1									
15.	<p>Odgovor: <u>11111000</u>₍₂₎ ili <u>11111000</u> ili <u>11111000</u>₍₂₎</p> <p>Postupak: Rješenje se temelji na tome da su slova poredana u ASCII kodu po abecedi jedan iza drugoga. Tako je, na primjer C-A=2, tj. A-C=-2. $A - C + D - F + H - J + K - M = -8$ Dakle, ukupni rezultat je -8. (1 bod)</p> <p>$8_{(10)} = 1000_{(2)}$ Pretvaranje u dvojni komplement:</p> <table style="margin-left: 100px;"> <tr> <td style="text-align: right;">00001000</td> <td>1. ispred broja dodati nule da bismo imali 8 bitova</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; vertical-align: bottom;"><u>11110111</u></td> <td>2. napravimo komplement</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; vertical-align: bottom;"><u> 1</u></td> <td>3. dodamo 1 da dobijemo dvojni komplement</td> </tr> <tr> <td style="text-align: right; vertical-align: bottom;">11111000</td> <td>4. zbrojimo i dobivamo</td> </tr> </table> <p>Znači, konačno rješenje je 11111000₍₂₎</p>	00001000	1. ispred broja dodati nule da bismo imali 8 bitova	<u>11110111</u>	2. napravimo komplement	<u> 1</u>	3. dodamo 1 da dobijemo dvojni komplement	11111000	4. zbrojimo i dobivamo		
00001000	1. ispred broja dodati nule da bismo imali 8 bitova										
<u>11110111</u>	2. napravimo komplement										
<u> 1</u>	3. dodamo 1 da dobijemo dvojni komplement										
11111000	4. zbrojimo i dobivamo										
16.	<p>Koliko ima baza b ($b > 4$) u kojima je $155_{(b)} + 245_{(b)} > 400_{(b)}$?</p> <p>Odgovor: <u>4</u></p> <p>Postupak: Pitanje je ekvivalentno broju rješenja jednadžbe $b^2 + 5b + 5 + 2b^2 + 4b + 5 > 4b^2$, tj. $3b^2 + 9b + 10 > 4b^2$. Kako je to ekvivalentno s $b^2 - 9b - 10 < 0$, odnosno $(b-10)(b+1) < 0$, zaključujemo da sve baze manje od 10 dolaze u obzir. No, $b > 5$ (jer se koristi znamenka 5), pa postoje ukupno 4 takve baze (6,7,8,9). Točan odgovor je 4.</p>	2									

	<p>Odredi sedmi član niza (broj mora biti u binarnom brojevnom sustavu) :</p> $1_{(2)}, \quad 1_{(3)}, \quad 10_{(2)}, \quad 10_{(3)}, \quad 101_{(2)}, \quad 22_{(3)}, \quad ?$	2	
17.	<p>Odgovor: <u>1101₍₂₎</u> ili <u>1101(2)</u> ili <u>1101</u></p> <p>Postupak: Prikažemo li brojeve u dekadskom sustavu: 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13 Lako je uočiti da je riječ o nizu fibonaccijevih brojeva i da je sljedeći broj 21, koji je u binarnom zapisu jednak 10101</p>		
	<p>Prikaži realni broj $65,C8_{(16)}$ dekadski i binarno!</p>	1+1	
	<p>Odgovor:</p> $101,781250_{(10)} \quad \text{ili} \quad 101,781250 \quad \text{ili} \quad 101,781250(10)$ $1100101,11001_{(2)} \quad \text{ili} \quad 1100101,11001 \quad \text{ili} \quad 1100101,11001(2)$		
18.	<p>Postupak:</p> $65,C8_{(16)} = 6 \cdot 16^1 + 5 \cdot 16^0 + 12 \cdot 16^{-1} + 8 \cdot 16^{-2} = 101 + 0,75 + 0,03125 = 101,78125$ <p>Dva su način pretvaranja broja u binarni. Ako gledamo zadani broj zapisanog u bazi 16 i svaku znamenku pretvorimo u četveroznamenkasti binarni dobijemo:</p> $\begin{array}{cccc} 6 & 5 & , & C & 8 \end{array}$ <p>$110\ 0101, 1100\ 1000_{(2)}$ pri čemu zadnje tri nule ne pišemo.</p> <p>Drugi je način da dobiveni dekadski broj dijeljenjem cijelog dijela broja sa 2 i množenjem decimalnog dijela broja sa 2 dobijemo rješenje.</p>		

	<p>Napiši pojednostavljeni logički izraz od tri varijable (A,B,C) koji je istinit samo za kombinacije (1,1,0), (1,1,1) i (0,1,1).</p>	1																																				
	<p>Odgovor: <u>$A \cdot B + B \cdot C$</u> ili <u>$B \cdot (A + C)$</u></p> <p>Postupak:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>A</th><th>B</th><th>C</th><th>Izlaz</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>0</td><td>0</td><td>1</td><td>0</td></tr> <tr><td>0</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>0</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>0</td></tr> <tr><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr> </tbody> </table>	A	B	C	Izlaz	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	
A	B	C	Izlaz																																			
0	0	0	0																																			
0	0	1	0																																			
0	1	0	0																																			
0	1	1	1																																			
1	0	0	0																																			
1	0	1	0																																			
1	1	0	1																																			
1	1	1	1																																			
19.	<p>Iz tablice možemo napisati: $A \text{ AND } B \text{ AND NOT } C \text{ OR } A \text{ AND } B \text{ AND } C \text{ OR NOT } A \text{ AND } B \text{ AND } C = A \text{ AND } B \text{ AND } (\text{NOT } C \text{ OR } C) \text{ OR NOT } A \text{ AND } B \text{ AND } C = A \text{ AND } B \text{ OR NOT } A \text{ AND } B \text{ AND } C = B \text{ AND } (A \text{ OR NOT } A \text{ AND } C) = B \text{ AND } (A \text{ OR } C) = \mathbf{A \text{ AND } B \text{ OR } B \text{ AND } C}$ ili $A \cdot B + B \cdot C$ ili $B \cdot (A + C)$</p>																																					
	<p>Za koliko uređenih trojki (a, b, c) vrijedi $(a + b + c) \cdot (\overline{a} \cdot b + b \cdot c + \overline{a} \cdot c) \cdot a \cdot b \cdot c = 0$?</p>	1																																				
20.	<p>Odgovor: _____ 8 _____</p> <p>Postupak: Jednakost je ekvivalentna ovoj: $(a + b + c) (\bar{a} + \bar{b} + \bar{c})abc = 0$, što je po De Morganovom pravilu ekvivalentno s $(a + b + c) (\overline{abc})abc = 0$. To je očito točno bez obzira na izbor a, b i c. Stoga, točan odgovor je 8.</p>																																					

	<p>Ako su a i b različiti (jedan je 0, drugi je 1), pojednostavi do kraja sljedeći logički izraz:</p> $(a + b \cdot (c + a) + a \cdot c) \cdot (a \cdot b + c \cdot (b + a))$	1																
21.	<p>Odgovor: _____ NOT C ILI \bar{C} ILI $\neg C$ _____</p> <p>Postupak: Po De Morganovom pravilu izraz je ekvivalentan s $\overline{(a + bc + ba + ac)(ab + c(b + a))}$. Koristeći činjenicu $a \cdot b = 0$ i $a + b = 1$, izraz je ekvivalentan ovome $\overline{(a + c(b + a))(c)}$. Taj je izraz ekvivalentan $\overline{(a + c) \cdot c} = \overline{ac + c} = \overline{c(1 + a)} = \bar{c}$. dobivamo da je taj izraz ekvivalentan s \bar{c}. To je traženo pojednostavljenje.</p>																	
	<p>Nađi bar jedan operator koji bi trebao biti na mjestu X da izraz NOT (A \times B) AND C OR C AND (NOT A OR B) bude istinit za kombinacije (0,*,1) i (*,1,1)? (* predstavlja ili istinu ili laž)</p>	2																
22.	<p>Odgovor: _____ OR ili _____ XOR _____</p> <p>Postupak: NOT (A X B) AND C OR C AND (NOT A OR B) = C (NOT (A X B) OR (NOT A OR B))</p> <p>Kako je C u traženim slučajevima uvijek 1, možemo gledati dio izraza bez C: NOT (A X B) OR NOT A OR B</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td style="text-align: center;">A</td><td style="text-align: center;">B</td><td></td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">0</td><td style="text-align: center;">0</td><td style="text-align: center;">1</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">0</td><td style="text-align: center;">1</td><td style="text-align: center;">1</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">1</td><td style="text-align: center;">0</td><td style="text-align: center;">0</td></tr> <tr> <td style="text-align: center;">1</td><td style="text-align: center;">1</td><td style="text-align: center;">1</td></tr> </table> <p>Sve jedinice u tablici nam pokrivaju članovi NOT A OR B, te jedino što moramo napraviti je osigurati da član NOT (A X B) nije 1 za (1,0), odnosno da je A X B nula za (1,0). To nam mogu omogućiti operatori OR i XOR.</p>	A	B		0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	2	
A	B																	
0	0	1																
0	1	1																
1	0	0																
1	1	1																

	<p>Odredi logički sklop s 4 ulaza koji poprima vrijednost 1 samo ako su na ulazu točno 3 jedinice ili je dekadski ekvivalent te kodne kombinacije djeljiv s 3. Napiši logičku funkciju, pojednostavljenu logičku funkciju, tablicu istinitosti i skicu takvog pojednostavljenog logičkog sklopa.</p>	1+1+1+1																																																																																					
23.	<p>Odgovor:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>A</th><th>B</th><th>C</th><th>D</th><th>izlaz</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>1</td><td>0</td></tr> <tr><td>0</td><td>0</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>0</td><td>0</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr> <tr><td>0</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>0</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>0</td></tr> <tr><td>0</td><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td></tr> <tr><td>0</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td>1</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>0</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>1</td></tr> <tr><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td></tr> </tbody> </table>	A	B	C	D	izlaz	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0	1	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	
A	B	C	D	izlaz																																																																																			
0	0	0	0	0																																																																																			
0	0	0	1	0																																																																																			
0	0	1	0	0																																																																																			
0	0	1	1	1																																																																																			
0	1	0	0	0																																																																																			
0	1	0	1	0																																																																																			
0	1	1	0	1																																																																																			
0	1	1	1	1																																																																																			
1	0	0	0	0																																																																																			
1	0	0	1	1																																																																																			
1	0	1	0	0																																																																																			
1	0	1	1	1																																																																																			
1	1	0	0	1																																																																																			
1	1	0	1	1																																																																																			
1	1	1	0	1																																																																																			
1	1	1	1	1																																																																																			
	$\bar{A} \cdot \bar{B} \cdot C \cdot D + \bar{A} \cdot B \cdot C \cdot \bar{D} + \bar{A} \cdot B \cdot C \cdot D + A \cdot \bar{B} \cdot \bar{C} \cdot D + A \cdot \bar{B} \cdot C \cdot D + A \cdot B \cdot \bar{C} \cdot \bar{D} + A \cdot B \cdot \bar{C} \cdot D + A \cdot B \cdot C \cdot \bar{D} + A \cdot B \cdot C \cdot D$ <p>Izlučivanjem i korištenjem De Morganovih zakona ($A + \bar{A}B = A + B$) pojednostavljene formula iznosi</p> $AB + AD + BC + CD \quad \text{ili} \quad (A+C) \cdot (B+D)$ <p>Slika:</p> <pre> graph LR A((A)) --> AND1[AND] C((C)) --> AND1 AND1 --> AND2[AND] B((B)) --> AND2 D((D)) --> AND2 AND2 --> OUT[Output] </pre>																																																																																						

	<p>Koja će biti vrijednost varijable s nakon završetka sljedećeg dijela programa? (<u>div</u> je rezultat cjelobrojnog dijeljenja, <u>mod</u> je ostatak cjelobrojnog dijeljenja)</p> <pre> x := 3; y := 5; z := 9; y := (y <u>div</u> x + z) <u>mod</u> x + z <u>mod</u> y; x := x * ((y+z) <u>div</u> x) <u>div</u> (x+1); z := (x+y+z) <u>mod</u> x + (x*y*z) <u>div</u> (2*y + z); s := x+y+z; </pre>		
24.	Odgovor: _____ 17 _____	1	
	<p>Postupak:</p> $y = (1 + 9) \text{ mod } 3 + 4 = 1 + 4 = 5$ $x = 3 * (14 \text{ div } 3) \text{ div } 4 = 12 \text{ div } 4 = 3$ $z = 17 \text{ mod } 3 + 135 \text{ mod } 19 = 2 + 7 = 9$ $s = 3+5+9 = 17$		
25.	<p>Koja će biti vrijednost varijabli x i y nakon završetka sljedećeg dijela programa? (<u>mod</u> je ostatak cjelobrojnog dijeljenja)</p> <pre> x := 2; y := 3; dok je x < 5 činiti ako je (x+y) <u>mod</u> 2 = 0 onda x := x + 1 inače y := y + 3; </pre>	1 + 1	
	Odgovor: _____ x=5 y=12 _____		
	<p>Postupak:</p> <p>1 iteracija: $x = 2; y = 3$ $(X+Y) \text{ mod } 2 = 1 \rightarrow y = 6$</p> <p>2. iteracija $(X+Y) \text{ mod } 2 = 0 \rightarrow x = 3$</p> <p>3. iteracija $(X+Y) \text{ mod } 2 = 1 \rightarrow y = 9$</p> <p>4. iteracija $(X+Y) \text{ mod } 2 = 0 \rightarrow x = 4$</p> <p>5. iteracija $(X+Y) \text{ mod } 2 = 1 \rightarrow y = 12$</p> <p>6. iteracija $(X+Y) \text{ mod } 2 = 0 \rightarrow x = 5$</p>		
	Petlja se više neće izvršavati jer nije zadovoljen uvjet i varijable ostaju $x = 5$ i $y = 12$		

	<p>Koja će biti posljednja vrijednost varijable x u sljedećem programskom dijelu?</p> <p>(Funkcija <i>sqrt</i> označava operaciju drugog korijena, <i>abs</i> daje apsolutnu vrijednost jedinog argumenta, a <i>mod</i> je ostatak cjelobrojnog dijeljenja)</p> <pre> 26. n := -10; x := 0; dok je n <= 10 činiti { ako je NOT(abs(n) mod 2 = 0) onda x := x + sqrt(n*n); n := n+1; } </pre>		
26.	Odgovor: _____50_____	2	
	<p>Postupak:</p> <p>Prvo, primjetimo da $x:=x+\sqrt{n \cdot n}$ možemo ekvivalentno zapisati i kao $x:=x+\text{abs}(n)$. Stoga, ovaj program računa dvostruku sumu svih prirodnih neparnih brojeva manjih ili jednakih 10. Naime, kad se zbrajanje u petlji izvrši za, npr. $n=-3$ i za $n=3$ (za svako po jednom), moglo se i dvaput izvršiti za $N=3$, s istim rezultatom. Stoga, zadnja vrijednost x je jednaka $2 \cdot (1 + 3 + 5 + 7 + 9)$. dobivamo da je rezultat 50.</p>		
27.	<p>Što ispisuje sljedeći programski dio?</p> <p>(<i>mod</i> je ostatak cjelobrojnog dijeljenja)</p> <pre> 27. ulaz (x); za i := 2 do x-1 činiti { b = 0; za j := 2 do (i div 2) činiti ako je i mod j = 0 onda b := b + 1; ako je b = 0 onda izlaz(i); } </pre>	2	
	Odgovor: _____Sve proste brojeve manje od x_____		
	<p>Postupak:</p> <p>Brojač b broji djelitelje (veće od 1 i manje od tog broja) svakog broja manjeg od x. Ako je broj njegovih djelitelje 0 tada je broj prost (broj je prost ako je djeljiv samo sa 1 i samim sobom) pa ga ispisuje.</p>		

	<p>Zadan je programski dio u pseudokodu: <u>(mod je ostatak cjelobrojnog dijeljenja)</u></p> <pre> x := 0; a := 1; dok je a <= 15*F činiti { J := 0; ako je a mod 3 = 0 onda j := 1; ako je a mod 5 = 0 onda j := 1; ako je j = 1 onda x := x+1; a := a+1; } 1. Koja će biti vrijednost varijable x ako je F=1? 2. Koja će biti vrijednost varijable x u ovisnosti o varijabli F?</pre>		
28.	<p>Odgovor 1: _____ 7 _____</p> <p>Odgovor 2: _____ 7F _____</p> <p>Postupak: Program računa broj prirodnih brojeva manjih ili jednakih 15F koji su djeljivi ili sa 3 ili sa 5. Za F=1, 15F=15, znači da program broji djelitelje broja 3 i 5, a to su 3, 5, 6, 9, 10, 12, 15. Znači x=7. Općenito, po formuli uključivanja i isključivanja, ovisno o tome da li je broj djeljiv sa 3 ili 5, lako se izvede da je broj brojeva djeljivih sa 3 iznosi $\frac{15 \cdot F}{3}$, djeljivih sa 5 iznosi $\frac{15 \cdot F}{5}$, a treba još oduzeti one brojeve koje smo dva puta brojili (djeljivih i sa 3 i sa 5 tj. djeljivih sa 15) pa je završna vrijednost od $x = \frac{15 \cdot F}{3} + \frac{15 \cdot F}{5} - \frac{15 \cdot F}{15} = 7F$. Dakle, na kraju programa x=7F.</p>	1+2	

	<p>Nacrtaj dijagram toka (blok dijagram) ili napiši pseudokod za program koji za uneseni prirodni broj provjerava parnost sume njegovih znamenaka! (<i>U programu se mogu koristiti operatori <u>div</u> za rezultat cjelobrojnog dijeljenja i <u>mod</u> za ostatak cjelobrojnog dijeljenja</i>)</p>	2	
29.	<p>Odgovor:</p> <pre> graph TD A([POČETAK]) --> B[S = 0] B --> C{N} C --> D[ZN = N MOD 10] D --> E[S = S + ZN] E --> F[N = N DIV 10] F --> G{N=0} G -- DA --> H{S MOD 2 = 0} H -- DA --> I([SUMA JE Parna]) I --> J([KRAJ]) H -- NE --> C G -- NE --> K([SUMA NIJE Parna]) </pre>		

	Nacrtaj dijagram toka (blok dijagram) ili napiši pseudokod za program koji upisuje cijele brojeve dok ne učita 0 te nakon toga ispisuje najveću razliku neka dva učitana broja. Ako korisnik učita samo 0, treba ispisati 0.	3	
30.	<p>Odgovor:</p> <pre> graph TD Start([POČETAK]) --> Input{N} Input --> Min[MIN=N] Min --> Max[MAX=N] Max --> Cond{N=0} Cond -- DA --> Rez[REZ = MAX - MIN] Rez --> Output[/REZ/] Output --> End([KRAJ]) Cond -- NE --> N{N} N --> Less{N < MIN} Less -- DA --> MinUpdate[MIN = N] Less -- NE --> Greater{N > MAX} Greater -- DA --> MaxUpdate[MAX = N] Greater -- NE --> Cond </pre>		